

Rabbi Ari Kahn
http://rabbiarikahn.com

Adk1010@gmail.com
http://arikahn.blogspot.co.il

1- תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נז עמוד א

רב מניומי בר חלקיה, ורב חלקיה בר טוביה, ורב הונא בר חניא, הוו יתבי גבי הדדי, אמרי, אי אכא דשמיע ליה מילתא מכפר סכניא של מצרים, לימא. פתח חד מינייהו ואמר, מעשה בארוס וארוסתו שנשבו לבין הגוים, והשיאום זה לזה. אמרה לו, בבקשה ממך אל תגע בי, שאין לי כתובה ממך. ולא נגע בה עד יום מותו. וכשמת, אמרה להו, ספדו לזה שפטפט ביצרו יותר מיוסף, דאלו ביוסף לא הוה אלא חדא שעתיא, והאי - כל יומא ויומא. ואלו יוסף לאו בחדא מטא, והאי - בחדא מטא. ואלו יוסף - לאו אשתו, והאי - אשתו. פתח אידך ואמר, מעשה ועמדו ארבעים מודיות בדינר, נחסר השער מודיא אחת, ובדקו ומצאו אב ובנו שבאו על נערה מאורסה ביום הכפורים, והביאום לבית דין וסקלום, וחזר השער למקומו. פתח אידך ואמר, מעשה באדם אחד שנתן עינו באשתו לגרשה, והיתה כתובה מרבה, מה עשה? הלך וזימן את שושבינו, והאכילו, והשקו, ושכרו, והשכיבו על מטא אחת, והביא לובן ביצה והטיל ביניהן, והעמיד להן עדים, ובא לבית דין. היה שם זקן אחד מתלמידי שמאי הזקן, ובבא בן בוטא שמו. אמר להם, כך מקבלני משמאי הזקן, לבן ביצה סולד מן האור, ושכבת זרע דוחה מן האור. בדקו ומצאו כדבריו. והביאוהו לבית דין, והלקוהו, והגבוהו כתובה ממנו. אמר ליה [אביי] לרב יוסף, ומאחר דהו צדיקים כולי האי, מאי טעמא איענוש? אמר ליה, משום דלא איאבול על ירושלים. דכתיב, (ישעיה ס) "שמחו את ירושלים, וגילו בה כל אהביה, ישו אתה משוש כל המתאבלים עליה":

Once when R. Manyumi b. Helkiah and R. Helkiah b. Tobiah and R. Huna b. Hiyya were sitting together they said: If anyone knows anything about Kefar Sekania of Egypt, let him say. One of them said; Once a betrothed couple [from there] were carried off by heathens who married them to one another. The woman said: I beg of you not to touch me, as I have no Kethuva from you. So he did not touch her till his dying day. When he died, she said: Mourn for this man who has kept his passions in check more than Joseph, because Joseph was exposed to temptation only a short time, but this man every day. Joseph was not in one bed with the woman but this man was; in Joseph's case she was not his wife, but here she was. The next then began and said: On one occasion forty bushels of corn were selling for a denar, and the number went down one, and they investigated and found that a man and his son had had sex with a betrothed maiden on the Day of Atonement, so they brought them to the Beth din and they stoned them and the original price was restored. The third then began and said: There was a man who wanted to divorce his wife, but hesitated because she had a big marriage settlement. He accordingly invited his friends and gave them a good feast and made them drunk and put them all in one bed. He then brought the white of an egg and scattered it among them and brought witnesses and appealed to the Beth din. There was a certain elder there of the disciples of Shammai the Elder, named Baba b. Buta, who said: This is what I have been taught by Shammai the Elder, that the white of an egg contracts when brought near the fire, but semen becomes faint from the fire. They tested it and found that it was so, and they brought the man to the Beth din and flogged him and made him pay her Kethuva. Said Abaye to R. Joseph: Since they were so virtuous, why were they punished? — He replied: Because they did not mourn for Jerusalem, as it is written; Rejoice ye with

Jerusalem and be glad for her, all ye that love her, rejoice for joy with her all ye that mourn over her.

2- ספר בניהו בן יהוידע על גיטין דף נז/א

שם והשכיבן על מטה אחת. פירוש השכיבן על מטה שאשתו שוכבת עליה, שהיתה מטה גדולה, והמתין להם עד שנשתכרו, דאם לא היו שיכורין אף על פי שהיה נותן להם רשות לשכב במטה של אשתו שהיתה גדולה, לא היו מקבלים לשכב, דחוששים משום הרהור, אך אחר שנשתכרו נשא אותם בידיהו והשכיבן ולא הרגישו, וגם האשה היתה משוקעת בשניה, ולא הרגישה בעת שהביא את אלו והשכיבן במטה שלה, וידוע דהם דרכן לשכב ערומים, והוא הביא לובן ביצה והניח ביניהם. ומה שבחר להביא שושביניו, כדי שיאמינו העולם לדבר זה, שאומרים אלו שושביניו שהיו אצלו בחופה, ונעשה להם קירוב דעת עמה מזמן החופה. ומה שהוצרך להביא את שניהם ולא סגי ליה בחד, כדי שלא נחשוד שהערים דיאמרו אם זה הערים למה טרח לעשות בשנים, תסגי ליה בחד. והא דהוכיח ממעשה זו שהיו צדיקים, היינו משום דהוצרך לשכרם כדי להשכיבן, ואם לא היו צדיקים לא היה צריך לשכרם, אלא כיון שהיה נותן להם רשות לשכב במטה של אשתו היו שמחים בכך ועולין למטה, אלא ודאי היו צדיקים ואם היה אומר להם שיעלו לשכב במטה זו היו חוששין מהרהור, כיון דאשתו שוכבת שם. וראיתי למהרש"א ז"ל שפירש דדייק שהיו צדיקים משום דרצו לאוסרה בעידי כיעור כזה, ולא תלו שמא ראו קרי, וזה דוחק מאד, דהבית דין בכל מקום הם צדיקים, ובעיני למילף מזה על המון העם, וכפי מה שכתבתי בס"ד ניחא:

3- תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ג עמוד ב

ובבא בן בוטא היכי אסביה ליה עצה להורדוס למיסתריה לבית המקדש?, ... אָמַר, מֵאֵן דָּרִישׁ, (דברים יז) "מִקְרָב אֲחִיךָ תִּשִׁים עֲלֶיךָ מִלֶּדָּה" רַבָּנָן, קָם קִטְלִינְהוּ לְפִוְלְהוּ רַבָּנָן, שְׁבָקִיָּה לְבָבָא בֶן בּוּטָא לְמִשְׁקַל עֶצֶה מִיְיָהּ, תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ג עמוד א **אֶהְדֵּר לִיָּה פְּלִילָא דִּיילִי, וְנִקְרִינְהוּ לְעִינִיָּה**. יוֹמָא חַד אֶתָּא וְיָתִיב קָמִיָּה, אָמַר לִיָּה, חֲזִי מַר, הָאִי עֲבָדָא בִּישָׁא מֵאִי קָא עֲבָד, אָמַר לִיָּה, מֵאִי אִיעֲבִיד לִיָּה? אָמַר לִיָּה, נִילְטִיָּה מַר. אָמַר לִיָּה, פְּתִיב (קהלת י) "גַּם בְּמַדְעָךָ מִלֶּדָּה אֵל תִּקְלָל". אָמַר לִיָּה, הָאִי לָאוּ מִלֶּדָּה הוּא. אָמַר לִיָּה, עֲשִׂיר בְּעֵלְמָא, דְּכָתִיב, (שם) "וּבְחֻדְרֵי מִשְׁכְּבְּךָ אֵל תִּקְלָל עֲשִׂיר". אָמַר לִיָּה, וְלָא יָהּ אֶלָּא נְשִׂיא, פְּתִיב, (שמות כב) "וְנִשְׂיָא בְּעַמְּךָ לֹא תֹאמֹר". אָמַר לִיָּה, בְּעוֹשָׂה מַעֲשֵׂה עַמְּךָ, וְהָאִי לָאוּ עוֹשָׂה מַעֲשֵׂה עַמְּךָ. אָמַר לִיָּה, מִסְתַּפְּינָא מִיְיָהּ. אָמַר לִיָּה, לִיָּכָא אִינִישׁ גְּבֻן דִּיאָנָא וְאֶתָּא יְתִיבנָא, אָמַר לִיָּה, פְּתִיב, (קהלת י) "כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִידֶךָ אֶת הַקּוֹל וְגוֹי". אָמַר לִיָּה, אָנָּא הוּא, אִי הֵוָה יְדַענָא דְזִהְרֵי רַבָּנָן פּוֹלֵי הָאִי, לָא הֵוָה קִטְלִינָא לְכוּ, הַשְׁתָּא מֵאִי תִקְנִיתִיָּה דְהָהוּא גְבָרָא? אָמַר לִיָּה, הוּא כְּפָה אֹרֹו שֶׁל עוֹלָם, דְּכָתִיב: (משלי ז) "כִּי נָרַמְצוּהוּ וְתוֹרָה אֹרֹו". יִלְדֶךָ וְיַעֲסוֹק בְּאֹרֹו שֶׁל עוֹלָם, (ישעיה ב) "וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם". אִיָּכָא דְאֶמְרֵי, הָכִי אָמַר לִיָּה, הוּא סִימָא עֵינֹו שֶׁל עוֹלָם (רבנן), דְּכָתִיב, (במדבר טו) "וְהִיָּה אִם מַעֲיִנִי הַעֲדָה". יִלְדֶךָ וְיַעֲסוֹק בְּעֵינֹו שֶׁל עוֹלָם (בית המקדש) דְּכָתִיב, (יחזקאל כד) "הִנְנִי מַחֲלֵל אֶת מִקְדָּשִׁי גָאוֹן עוֹזְכֶם מִחֲמַד עֵינִיכֶם". אָמַר לִיָּה, מִסְתַּפְּינָא מִמְלְכוּתָא. אָמַר לִיָּה, שְׁדַר שְׁלִיחָא לִיזִיל שְׁתָּא, וְלִיעֲכַב שְׁתָּא, וְלִיָּהְדֵּר שְׁתָּא. אֶדְהָכִי וְהָכִי סְתַרְתָּ לִיָּה, וּבְנִיתָ לִיָּה. עֲבָד הָכִי, (כי אתא) שְׁלַחוּ לִיָּה, אִם לֹא סְתַרְתָּ אֵל תִּסְתֹּר. אִם סְתַרְתָּ אֵל תִּבְנֶה. אִם סְתַרְתָּ וּבְנִיתָ, עֲבָדָא בִּישָׁא בְּתַר דְּעֲבָדִין מִתְמַלְכִין. אִם זִינְדֶךָ עֲלֶיךָ, סִפְרָךָ כָּאוּ, לָא רַכָּא וְלָא בַר רַכָּא. הוֹרְדוּס עֲבָדָא קִלְנִיא מִתְעֲבִיד. ...

But how could Baba b. Buta have advised Herod to pull down the Temple, ...Who are they, he said, who teach, From the midst of thy brethren you shalt set up a king over thee, [stressing the word 'brethren']? The Rabbis! He therefore arose and killed all the Rabbis, sparing, however, Baba b. Buta, that he might take counsel of him.

He placed on his head a garland of hedgehog bristles and put out his eyes. One day he came and sat before him and said: See, Sir, what this wicked slave [Herod] does. What do you want me to do to him, replied Baba b. Buta. He said: I want you to curse him. He replied with the verse, Even in thy thoughts you should not curse a king. Said Herod to him: But this is no king. He replied: Even though he be only a rich man, it is written, And in thy bedchamber do not curse the rich; and be he no more than a prince, it is written, A prince among thy people you shalt not curse. Said Herod to him: This applies only to one who acts as one of 'thy people', but this man does not act as one of thy people. He said: I am afraid of him. But, said Herod, there is no-one who can go and tell him, since we two are quite alone. He replied: For a bird of the heaven shall carry the voice and that which hath wings shall tell the matter. Herod then said: I am Herod. Had I known that the Rabbis were so circumspect, I should not have killed them. Now tell me what amends I can make. He replied: As you have extinguished the light of the world, [for so the Rabbis are called] as it is written, For the commandment is a light and the Torah a lamp, go now and attend to the light of the world [which is the Temple, of which] it is written, And all the nations become enlightened by it. Some report that Baba b. Buta answered him thus: As you have blinded the eye of the world, [for so the Rabbis are called] as it is written, if it be done unwittingly by the eyes of the congregation, go now and attend to the eye of the world, [which is the Temple] as it is written, I will profane my sanctuary, the pride of your power, the delight of your eyes. Herod replied: I am afraid of the Government [of Rome]. He said: Send an envoy, and let him take a year on the way and stay in Rome a year and take a year coming back, and in the meantime you can pull down the Temple and rebuild it. He did so, and received the following message [from Rome]: If you have not yet pulled it down, do not do so; if you have pulled it down, do not rebuild it; if you have pulled it down and already rebuilt it, you are one of those bad servants who do first and ask permission afterwards. Though you strut with your sword, your genealogy is here; [we know] you are neither a reka nor the son of a reka, but Herod the slave who has made himself a freedman. ...

4- תלמוד בבלי מסכת נדרים דף סו עמוד ב

ההוא בר - בבל דסליק לארעא דישׂראל, נסיב איתתא, אָמַר לָהּ, בְּשִׁילִי לִי תְּרֵי טַלְפָּחִי. בְּשִׁילַת לִיָּה תְּרִין טַלְפָּחִי. רְתַח עָלֶיהָ. לְמַחֵר, אָמַר לָהּ, בְּשִׁילִי לִי גְרִינָא, בְּשִׁילַת גְּרִינָא, אָמַר לָהּ, זִילִי אֵייתִי לִי תְּרִין בּוּצִינִין, אִזְלַת וְאַיִתִּי לִיָּה תְּרֵי שְׂרָגִי. אָמַר לָהּ, זִילִי תְּבַרִי יְתָהוֹן עַל רִישָׁא דְּבָבָא. הָוָה יְתִיב בְּבָא בֶן בּוּטָא אַבְבָּא, וְקָא דָּאִין דִּינָא. אִזְלַת וּתְבַרִת יְתָהוֹן עַל רִישָׁיהָ. אָמַר לָהּ, מָה הֵדִין דְּעַבְדִּית? אָמְרָה לִיָּה, כְּדָ צִינִי בְּעָלִי. אָמַר לָהּ, אַתְּ עֲשִׂית רְצוֹן בְּעָלֶיךָ, הַמְּקוֹם יוֹצִיא מִמֶּךָ שְׁנֵי בְּנִים כְּבָבָא בֶן בּוּטָא

A certain Babylonian went up to the Land of Israel and took a wife [there]. 'Boil me two (a few - a meal of) lentils,' he ordered, and she boiled him (only) two lentils, which infuriated him with her. The next day he said to her, 'Boil me a full amount of lentils, so she boiled him a huge amount of lentils. He said to her: 'Go and bring me two bezuni (watermelons);' so she went and brought him two candles. He said to her 'Go and break them on the head of the baba (doorway).' Now Baba b. Buta was sitting on the threshold, engaged in judging in a lawsuit. So she went and broke them on his head. He said to her, 'What did you do?' She replied, 'My husband ordered me. He rejoined 'You have performed your husband's will, may the Almighty give you two sons like Baba ben Buta.

5- ספר בניהו בן יהוידע על בבא בתרא דף ג/ב

שם קטלינהו לכלהו רבנן שייריה לבבא בן בוטא. הנה בודאי מ״ש לכולהו רבנן, קאי על הסנהדרין, שהיה ירא מהם פן יעשו דין על פי התורה, להרגו על אשר הוא עבד ומלך

בחזקה, בהרגו נפשות נקיים, ודין זה הוא מסור בידם, ולא חשש משאר חכמים שאין ממונים בסנהדרין, ולכן הרג הסנהדרין בלבד ושייר מהם את בבא בן בוטא ליקח עיזה. ומה שבחר בבבא בן בוטא דוקא, ולא בזולתו, מפני כי בבא בן בוטא היה ידוע בטבעו שאינו נוקם ונוטר, והוא מוחל וסולח לכל מי שחטא לו, ולא עוד אלא שהוא מטיב לעושה עמו רעה, וכאשר מצינו בגמרא דנדרים דף ס"ו ע"ב, באותו שאמר לאשתו תביא לי תרי בוציני, אזלת ואייתת ליה תרי שרגי, שהיתה תמה שחשבה שרוצה שתי נרות הנקראים בוציני, והוא לא אמר אלא על אבטיחים, כי ביום היה מדבר עמה, והוא נתקעס על הטפשות שלה, ואמר לה זילי תברי יתהון על ריש דבבא, פירוש על ראש הפתח, והיא חשבה שצוה לה לשברם על ראש בבא בן בוטא ע"ה, והוה יתיב ודאין דינא, ובאה האשה ושברה אותם על ראשו, ואמר לה מה זאת עשית, והשיבה כך צוני בעלי, והכיר כי זו ברוב תמותה עשתה כן, ואמר לה את עשית רצון בעליך, המקום יוציא ממך שני בנים כבבא בן בוטא ע"ש, ראה כמה היה סבלן ואינו מקפיד, ומוחל על כבודו, ושלא די לו שלא קללה, אלא ברוכי בירך לה, וכיון שהיה ידוע ומפורסם שהוא מעביר על מדותיו, לכן בחד הורדוס לשיירו שלא להרגו. והא דסימא את עיניו ולא שיירו פתוח, מפני שרצה לבדקו ולנסותו כאשר עשה באחרונה. ונ"ל כי חשש שיבואו בני אדם וידברו עמו לעשות נקמה בהורדוס, ויקבץ חכמים וימנה אותם סנהדרין, ויהיה הוא ראש הסנהדרין, וידונו את הורדוס כפי משפט תורתנו הקדושה, לכן סימא את עיניו, דאין סומא ראוי להיות מן הסנהדרין, וכמו שאמרו רז"ל [סנהדרין ל"ו ע"ב, עיי"ש בתוד"ה אתך] על פסוק [שמות י"ח כ"ב] ונשאו אתך, בדומים לך, שאין בהם מום:

6- תלמוד בבלי מסכת כריתות דף כה עמוד א

רבי אליעזר אומר, מתנדב אדם אֶשֶׁם תְּלוּי בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת שְׂיִרְצָה, וְהָיָה נִקְרָאת אֶשֶׁם חֲסִידִים. אָמְרוּ עָלָיו עַל בָּבָא בֶן בּוּטָא, שֶׁהָיָה מִתְנַדֵּב אֶשֶׁם תְּלוּי בְּכָל יוֹם, חוּץ מֵאַחַר יוֹם הַכַּפּוּרִים יוֹם אֶחָד. אָמַר, הַמַּעוֹן הַזֶּה, אֵלּוּ הָיוּ מְנִיחִים לִי, הִיִּיתִי מְבִיא, אֶלָּא אוֹמְרִים לִי הַמִּתֵּן עַד שֶׁתִּכְנַס לְסַפֵּק. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֵין מְבִיאִים אֶשֶׁם תְּלוּי אֶלָּא עַל דָּבָר שֶׁזְדוּנו כָּרַת וְשִׁגְגָתוֹ חֲטָאת:

R. Eliezer says: a man may freely offer a suspensive guilt-offering on any day and at any time he pleases. Such a sacrifice was known as the guilt-offering of the pious. It is said of Baba b. Buta that he used to freely offer a suspensive guilt-offering every day, except on the day following the day of atonement. He declared: by this temple! Had they allowed me, I would have offered one even then, but they said unto me, wait until you have come to a state of doubt

7- תלמוד בבלי מסכת ביצה דף כ עמוד א

תנו רבנן: מעשה בהלל הזקן שהביא עולתו לעזרה לסמוך עליה ביום טוב. חברו עליו תלמידי שמאי הזקן, אמרו לו: מה טיבה של בהמה זו? אמר להם: נקבה היא, ולזבחי שלמים הבאתיה. כשפש להם בזנבה, והלכו להם. ואותו היום גברה ידם של בית שמאי על בית הלל, ובקשו לקבוע הלכה כמותן. והיה שם זקן אחד מתלמידי שמאי הזקן, ויבא בן בוטא שמו, שהיה יודע שהלכה כבית הלל, ושלח תלמוד בבלי מסכת ביצה דף כ עמוד ב

והביא כל-צאן קדר שבירושלים והעמידן בעזרה, ואמר: כל מי שרוצה לסמוך - יבא ויסמוך. ואותו היום גברה ידן של בית הלל וקבעו הלכה כמותן, ולא היה שם אדם שערער בדבר כלום.

Our Rabbis taught: It once happened that Hillel the Elder brought his burnt-offering into the Temple Court on a Festival for the purpose of laying hands thereon. The disciples of Shammai the Elder gathered around him and asked: What is the nature of this animal? He replied to them: It is a female and I brought it as a peace-offering.

[Thereupon] he swung its tail for them and they went away. On that day Beth Shammai got the upper hand over Beth Hillel and wished to fix the halachah according to their ruling. But an old man of the disciples of Shammai the Elder was there named Baba b. Buta, who knew that the halachah is as Beth Hillel and he sent and fetched all the sheep of Kedar that were in Jerusalem and put them into the Temple Court and said: Whoever wishes to lay on hands let him come and lay on hands; and on that day Beth Hillel got the upper hand and established the halachah according to their opinion and there was no one there who disputed it.

8- רש"י מסכת ביצה דף כ עמוד א

נקבה היא - שאין עולה נקבה. ולזבחי שלמים הבאתיה - מרוב ענותנותו של הלל היה משנה מפני השלום. פשפש להם בזנבה - כדי להטעותו, שיהיו סבורים שהיא נקבה.

9- תלמוד בבלי מסכת עירובין דף יג עמוד ב

אמר רבי אבא, אמר שמואל, שלש שנים נחלקו בית - שמאי ובית - הלל, הללו אומרים, הלכה כמותינו, והללו אומרים, הלכה כמותינו, לצתה בת - קול ואמרה להם, אלו ואלו דברי אלהים חיים הן, והלכה כדברי בית - הלל. וכי מאחר דאלו ואלו דברי אלהים חיים הן, מפני מה זכו בית הלל לקבוע הלכה כמותן? מפני שנוחין היו ועלובין היו ושונין דבריהם ודברי בית שמאי. ולא עוד אלא שמקדימין דברי בית שמאי לדבריהם,

R. Abba stated in the name of Shmuel: For three years there was a dispute between Beth Shammai and Beth Hillel, the former asserting, 'The halachah is in agreement with our views' and the latter contending, 'The halachah is in agreement with our views'. Then a bath kol issued announcing, '[The utterances of] both are the words of the living God, but the halachah is in agreement with the rulings of Beth Hillel'. Since, however, both are the words of the living God' what was it that entitled Beth Hillel to have the halachah fixed in agreement with their rulings? Because they were kindly and modest, they studied their own rulings and those of Beth Shammai, and were even so [humble] as to mention the actions of Beth Shammai before theirs,

10- תוספות רי"ד מסכת עירובין פרק א - מבוי שהוא גבוה [דף ב עמוד א]

[דף יג עמוד א] ושונין דבריהן ודברי ב"ש פי' היו שונין הטענות והתשובות שהי' אומר להן ב"ש ומדקדקין בהן ומתוך שמדקדקין בראיותיהן ובראיות של ב"ש עומדין על בורי' של דבר ומכוונין אליבא דהילכתא אבל ב"ש לא הי' משגיחין בדברי ב"ה לדקדק בהן ומתוך כך לא עמדו על בורי' של דבר שלא הי' נראין להן אלא דבריהן: [מהדות"נ]

11- תלמוד בבלי מסכת סנהדרין פח:

תנא, אמר רבי יוסי, מתחלה לא היו מרבין מחלקת בישראל, אלא בית דין של שבעים ואחד יושבים בלשכת הגזית, ושני בתי דינין של עשרים ושלשה אחד יושב על פתח הר הבית, ואחד יושב על פתח העזרה, ושאר בתי דינים של עשרים ושלשה יושבים בכל עירות ישראל. הצרך הדבר לשאל, שואל מבית דין שבעירו. אם שמעו אמרו להם. ואם לאו באים לזה שסמוך לעירו. אם שמעו אמרו להם. ואם לאו באים לזה שפתח הר הבית וכיו' עד, באים ללשכת הגזית, ששם יושבים, מתמיד של שחר עד תמיד של בין הערבים, ובשבתות ובגמים טובים יושבים בחיל. נשאלה שאלה בפניהם, אם שמעו אמרו להם, ואם לאו עומדין למנון, רבו המטמאין טמאו. רבו המטהרין טהרו. משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכן רבו מחלקת בישראל, ונעשית תורה כשתי תורות.

12-תלמוד בבלי מסכת מסכת יבמות יד.

לא עשו בית שמאי כדברייהם, דהא בית הלל רבא. ואיכא מאן דאמר, עשו, דכי אזלינן
בית רבא - היכא דכי הדידי ניהו, הכא - בית שמאי מחדדי טפי

Beit Shammai did not act according to their own view because Beit Hillel were in the majority; while the other maintains that they did act [according to their view, because] a majority is to be followed only where both sides are equally matched; in this case, however, Beit Shammai were sharper in terms of intellect.

13- מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק ג

והעמידו תלמידים הרבה] שבית שמאי אומרים אל ישנה אדם אלא למי שהוא חכם
ועניו וכן אבות ועשיר ובית הלל אומרים לכל אדם ישנה שהרבה פושעים היו בהם
בישראל ונתקרב לתלמוד תורה ויצאו מהם צדיקים חסידים וכשרים :

14- מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא ב פרק ד

והעמידו תלמידים הרבה. בית שמאי אומרים אין שונין אלא לכשרים לבני אבות ולבני
בני אבות ובית הלל אומרים לכל אדם.

15-תלמוד בבלי מסכת שבת דף- דף ל- : דף לא.

תנו רבנן, לעולם יהא אדם ענוותן כהלל, ואל יהא קפדן כשמאי. מעשה בשני בני אדם
[דף לא ע"א] שהמרו זה עם זה, אמרו, כל מי שילך ויקניט את הלל, יטול ארבע מאות
זוז. ... אמר לו, שאלות הרבה יש לי לשאול, ומתנרא אני שמא תקעוס. נתעטף וישב
לפניו, אמר לו, כל שאלות שיש לך לשאול - שאל. אמר לו, אתה הוא הלל שקורין אותך
נשיא ישראל? אמר לו, הן. אמר לו, אם אתה הוא - לא ירבו כמותך בישראל. אמר לו,
בני מפני מה? אמר לו, מפני שאבדתי על ידך ארבע מאות זוז. אמר לו, הוי זהיר ברוחך,
כדאי הוא הלל שתאבד על ידו ארבע מאות זוז, וארבע מאות זוז, והלל לא יקפיד... שוב
מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי. אמר לו, גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה
כשאני עומד על רגל אחת, דחפו באמת הבגין שבידו. בא לפני הלל - גייריה. אמר ליה,
דעלך סני לחברך לא תעביד, זו היא כל התורה כולה, ואיך - פירושא הוא, זיל גמור...
לימים נדווגו שלשתן למקום אחד, אמרו, קפדנותו של שמאי בקשה לטורדנו מן
העולם, ענותנותו של הלל קירבנו תחת פני השכינה:

16- תלמוד ירושלמי יבמות פרק א דף ג עמוד ב /ה"ו

לא נמנעו בית שמאי מלישא נשיי מבית הלל ולא בית הלל מביי שמאי אלא נוהגין באמי
ובשלום שני והאמת והשלום אהבו...תני יצאתה בת קול ואמר' אילו ואילו דברי
אלהים חיים הם אבל הלכה כבית הלל לעולם באיכן יצאת בת קול רבי ביבי בשם רבי
יוחנן אמר' ביבנה יצאת בת קול

17- תלמוד בבלי מסכת שבת דף טו עמוד א

ארבעים שנה עד שלא חרב הבית גלתה לה סנהדרין וישבה לה בחנויות. למאי הילכתא?
אמר רבי יצחק בר אבדימי: לומר שלא דנו דיני קנסות. - דיני קנסות סלקא דעתך? -
אלא אימא: שלא דנו דיני נפשות.

18- זכריה פרק ח, יט

כה-אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה
לבית יהודה לששון ולשמחה ולמעדים טובים והאמת והשלום אהבו: פ